

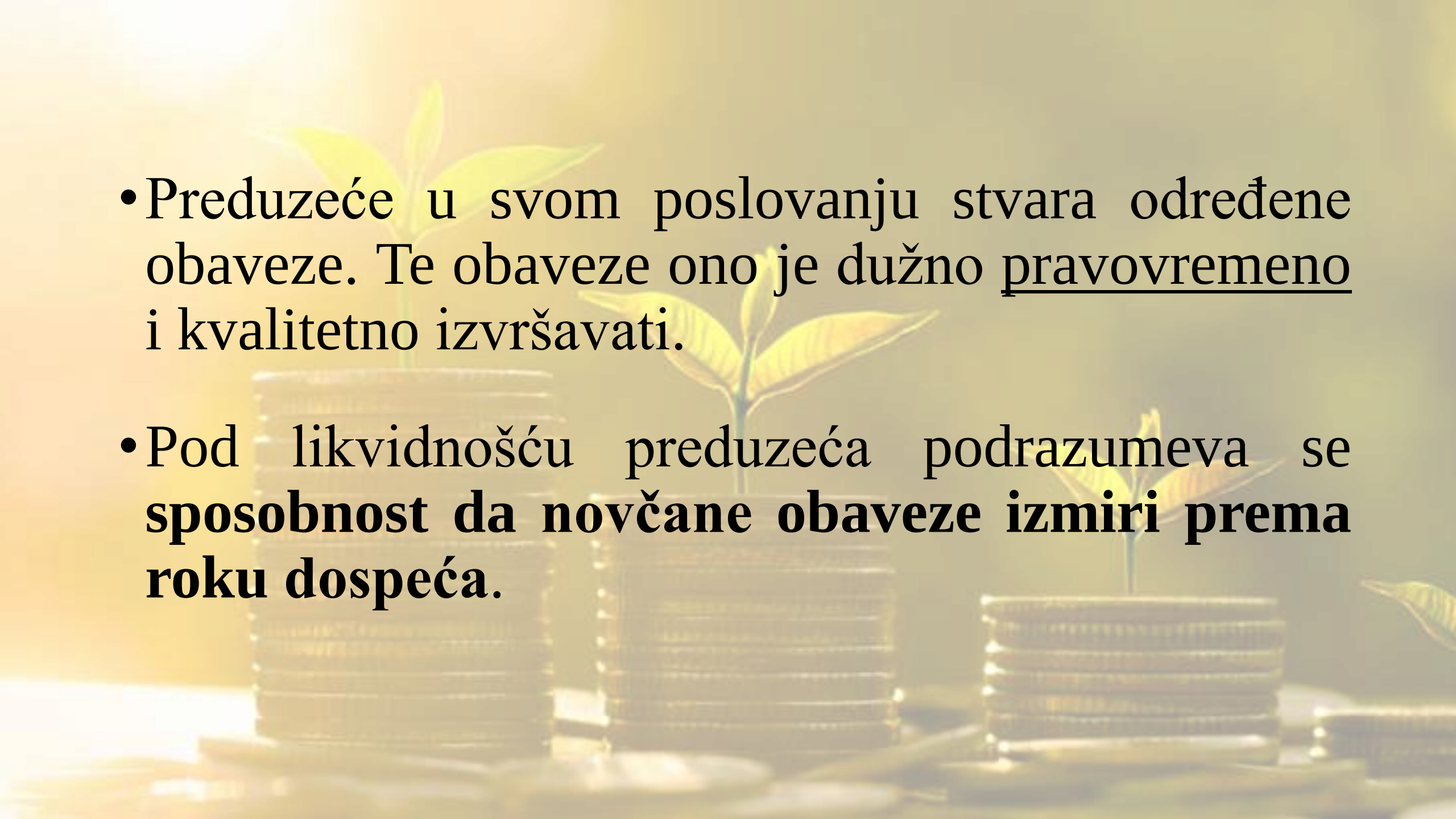
POLJOPRIVREDNI FAKULTET
Departman za ekonomiku poljoprivrede i
sociologiju sela

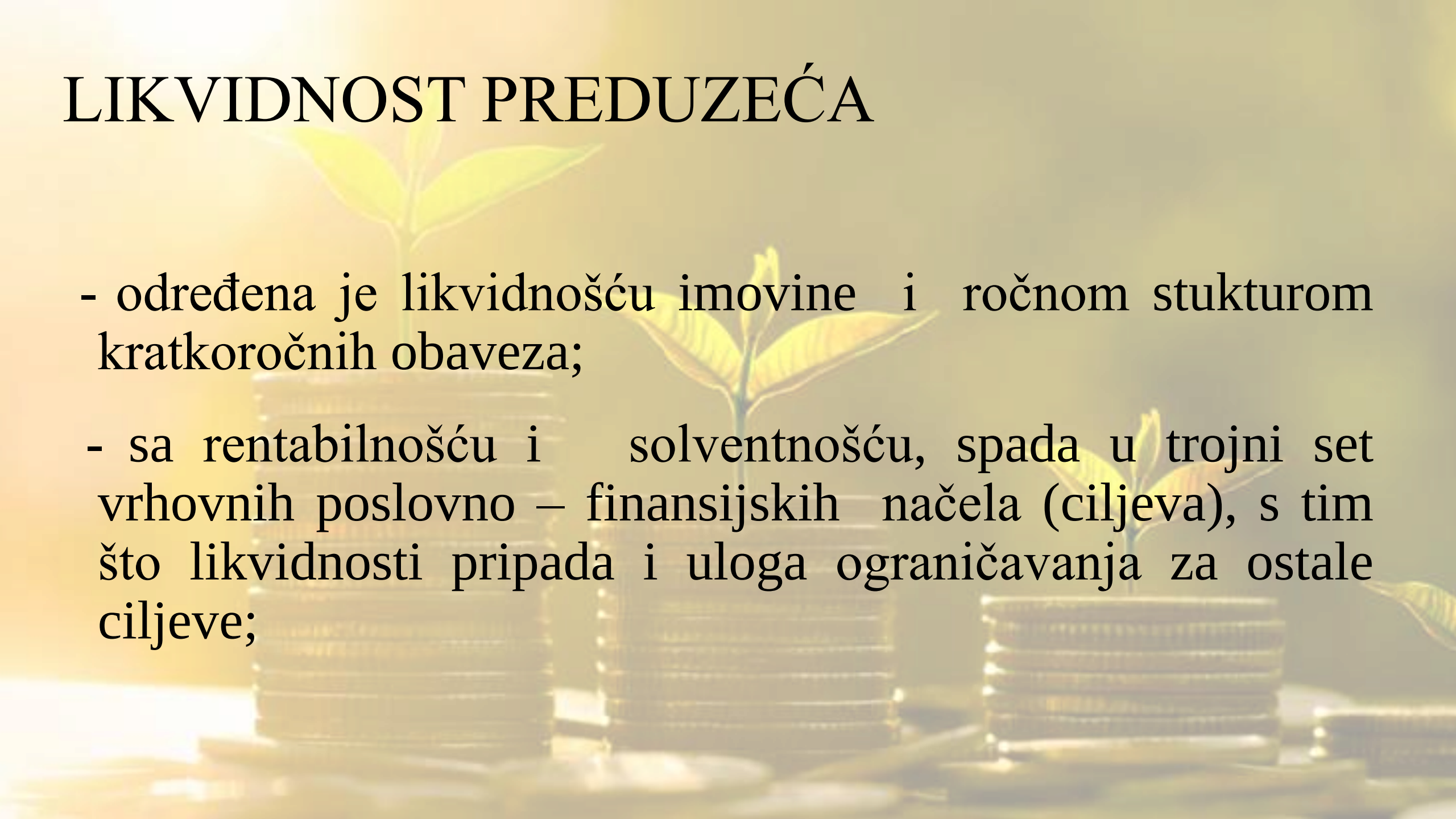
Vežbe iz FINANSIJA I FINANSIJSKOG POSLOVANJA

Likvidnost

bogdan.jocic@polj.edu.rs

-
- Preduzeće u svom poslovanju stvara određene obaveze. Te obaveze ono je dužno pravovremeno i kvalitetno izvršavati.
  - Pod likvidnošću preduzeća podrazumeva se **sposobnost da novčane obaveze izmiri prema roku dospeća.**

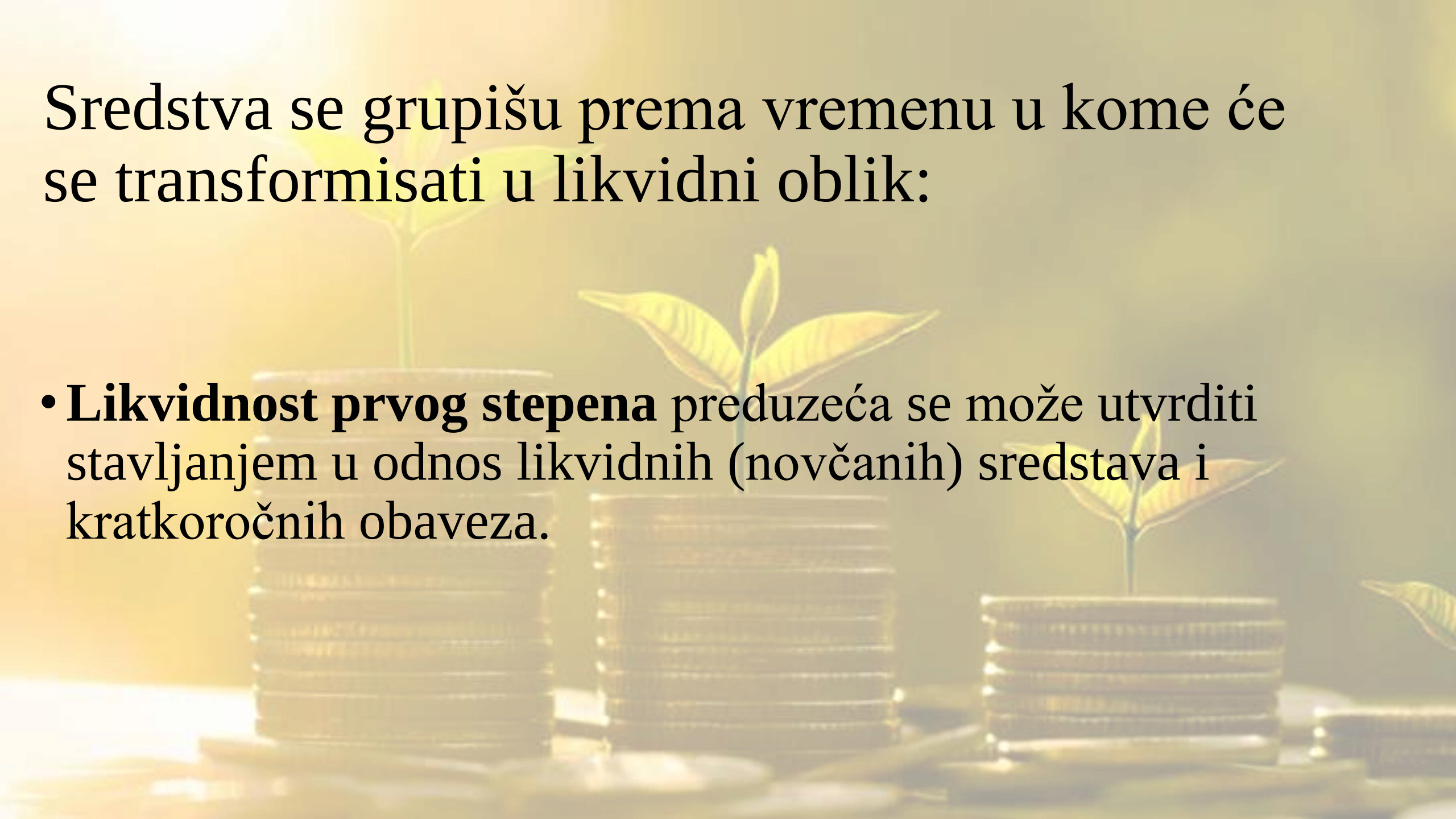
LIKVIDNOST PREDUZEĆA

- određena je likvidnošću imovine i ročnom stukturom kratkoročnih obaveza;
- sa rentabilnošću i solventnošću, spada u trojni set vrhovnih poslovno – finansijskih načela (ciljeva), s tim što likvidnosti pripada i uloga ograničavanja za ostale ciljeve;

Sredstva se grupišu prema vremenu u kome će se transformisati u likvidni oblik:

- **Likvidnost prvog stepena** preduzeća se može utvrditi stavljanjem u odnos likvidnih (novčanih) sredstava i kratkoročnih obaveza.

BILANS STANJA - sa prezentacija

AKTIVA	31/12/2015/	31/12/2016/	31/12/2017/
A. STALNA IMOVINA	2.406.051	2.399.527	2.563.672
I Neuplaćeni a upisani kapital	0	0	0
II Nematerijalna ulaganja	5.189	3.891	3.684
III <u>Nekretnine, postrojenja oprema i biološka sredstva</u>	2.399.862	2.394.808	2.496.823
1. Nekretnine postrojenja i oprema	2.211.156	2.191.393	2.056.083
2. Investicione nekretnine	65.157	63.676	297.907
3. Biološka sredstva	123.549	139.739	142.833
IV <u>Dugoročni finansijski plasmani</u>	1.000	828	63.165
1. Učešće u kapitalu	427	390	389
2. Ostali dugoročni finansijski plasmani	573	438	62.776
B. OBRTNA IMOVINA	2.284.547	2.343.793	2.248.176
I Zalihe	542.157	508.526	538.945
II <u>STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA</u>	0	0	0
III <u>Kratkoročna potraživanja plasmani i gotovina</u>	1.380.617	1.485.501	1.357.011
1. Potrazivanja	967.303	1.103.738	944.604
2. Potraživanje za više plaćen porez na dobitak	0	0	0
3. Kratkoročni finansijski plasmani	360.293	350.020	370.983
4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	18.173	13.108	26.982
5. Porez na dodatnu vrednost i AVR	34.848	18.635	14.442
IV <u>Odložena poreska sredstva</u>	361.773	349.766	352.220
B. POSLOVNA IMOVINA	4.690.598	4.743.320	4.811.848
G. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0
D. UKUPNO AKTIVA	4.690.598	4.743.320	4.811.848
Đ. VANBILANSNA AKTIVA	1.925.152	1.985.841	1.842.546

PASIVA	31/12/2015/	31/12/2016/	31/12/2017/
A. KAPITAL	2.638.173	2.775.759	2.816.602
I <u>Osnovni i ostali kapital</u>	1.056.244	1.056.244	1.056.244
II <u>Neuplaćeni upisani kapital</u>	0	0	0
III <u>Rezerve</u>	575.786	678.285	830.250
IV <u>Revalorizacije rezerve</u>	418.815	418.815	440.162
V <u>Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti</u>	66	1.090	1.090
VI <u>Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti</u>	0	0	0
VII <u>Neraspoređena dobit</u>	593.976	628.247	495.781
VIII <u>Gubitak</u>	0	0	0
IX <u>Otkupljene sopstvene akcije</u>	6.714	6.922	6.925
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE	2.052.425	1.967.561	1.995.246
I <u>Dugoročna rezervisanja</u>	7.371	7.581	8.753
II <u>Dugoročne obaveze</u>	909.196	724.514	751.543
1. Dugoročni krediti	792.932	651.597	677.821
2. Ostale dugoročne obaveze	116.264	72.917	73.722
III <u>Kratkoročne obaveze</u>	1.135.858	1.235.466	1.234.950
1. Kratkoročne finansijske obaveze	746.292	868.638	804.614
2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	0	0	0
3. Obaveze iz poslovanja	357.892	292.172	398.962
4. Ostale kratkoročne obaveze	31.349	34.297	25.335
5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednosti i ostalih javnih prihoda i PVR.	325	40.359	6.039
6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0	0	0
IV <u>Odložene poreske obaveze</u>	0	0	0
V. UKUPNA PASIVA	4.690.598	4.743.320	4.811.848
G. VANBILANSNA PASIVA	1.925.152	1.985.841	1.842.546

Likvidnost I stepena

Koeficijent likvidnosti I stepena				31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2017.
1	Gotovina i gotovinski ekvivalenti					
2	Kratkoročne obaveze					
3	Indikator 1/2					

Likvidnost I stepena

Koeficijent likvidnosti I stepena				31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2017.
1	Gotovina i gotovinski ekvivalenti			18.173	13.108	26.982
2	Kratkoročne obaveze			1.135.858	1.235.466	1.234.950
3	Indikator 1/2			0,02	0,01	0,02

- Koeficijent likvidnosti može biti veći, manji i jednak jedinici. Ako je koeficijent veći od 1, likvidna sredstva su veća od prispelih obaveza, što znači da preduzeće može da plati prispele obaveze, tj. likvidno je. Ako je koeficijent manji od 1 suma likvidnih sredstava je manja od prispelih obaveza te preduzeće ne može platiti iste u celini, tj. ono je nelikvidno. I u slučaju koeficijenta jednakog 1, obaveze su jednake sredstvima za njihovo izmirenje te preduzeće može da ih likvidira, tj. ono je likvidno.
- Na prethodno utvrđeni način dobija se likvidnost prvog stepena.

Likvidnost II stepena

Koeficijent likvidnosti II stepena				31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2017.
1	Obrtna imovina					
2	Zalihe					
3	Kratkoročne obaveze					
4	Indikator $(1 - 2) / 3$					

Likvidnost II stepena

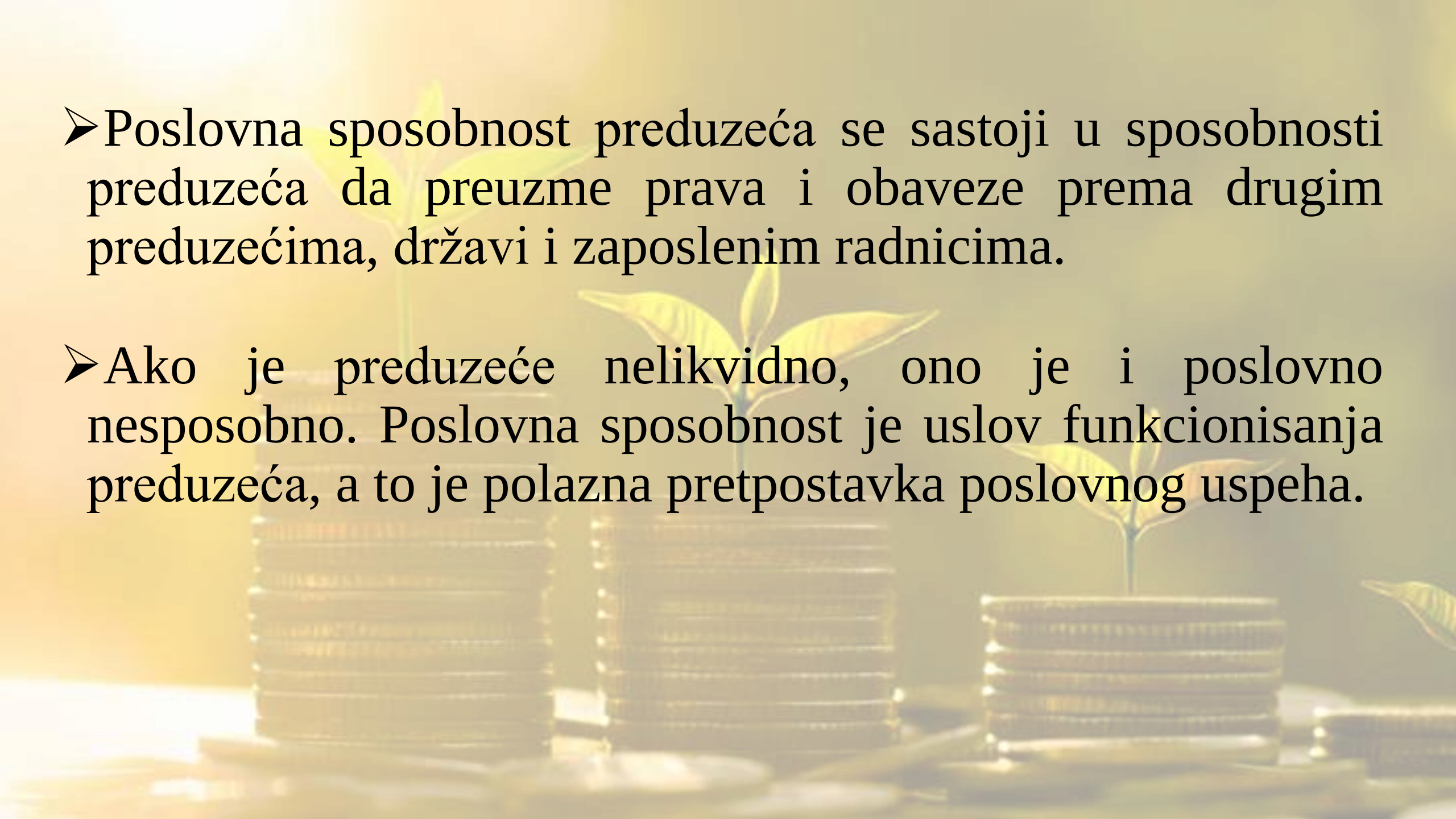
Koeficijent likvidnosti II stepena				31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2017.
1	Obrtna imovina			2.284.547	2.343.793	2.248.176
2	Zalihe			542.157	508.526	538.945
3	Kratkoročne obaveze			1.135.858	1.235.466	1.234.950
4	Indikator (1 - 2) / 3			1,53	1,49	1,38

Likvidnost III stepena

Koeficijent likvidnosti III stepena				31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2017.
1	Obrtna imovina					
2	Kratkoročne obaveze					
3	Indikator 1/2					

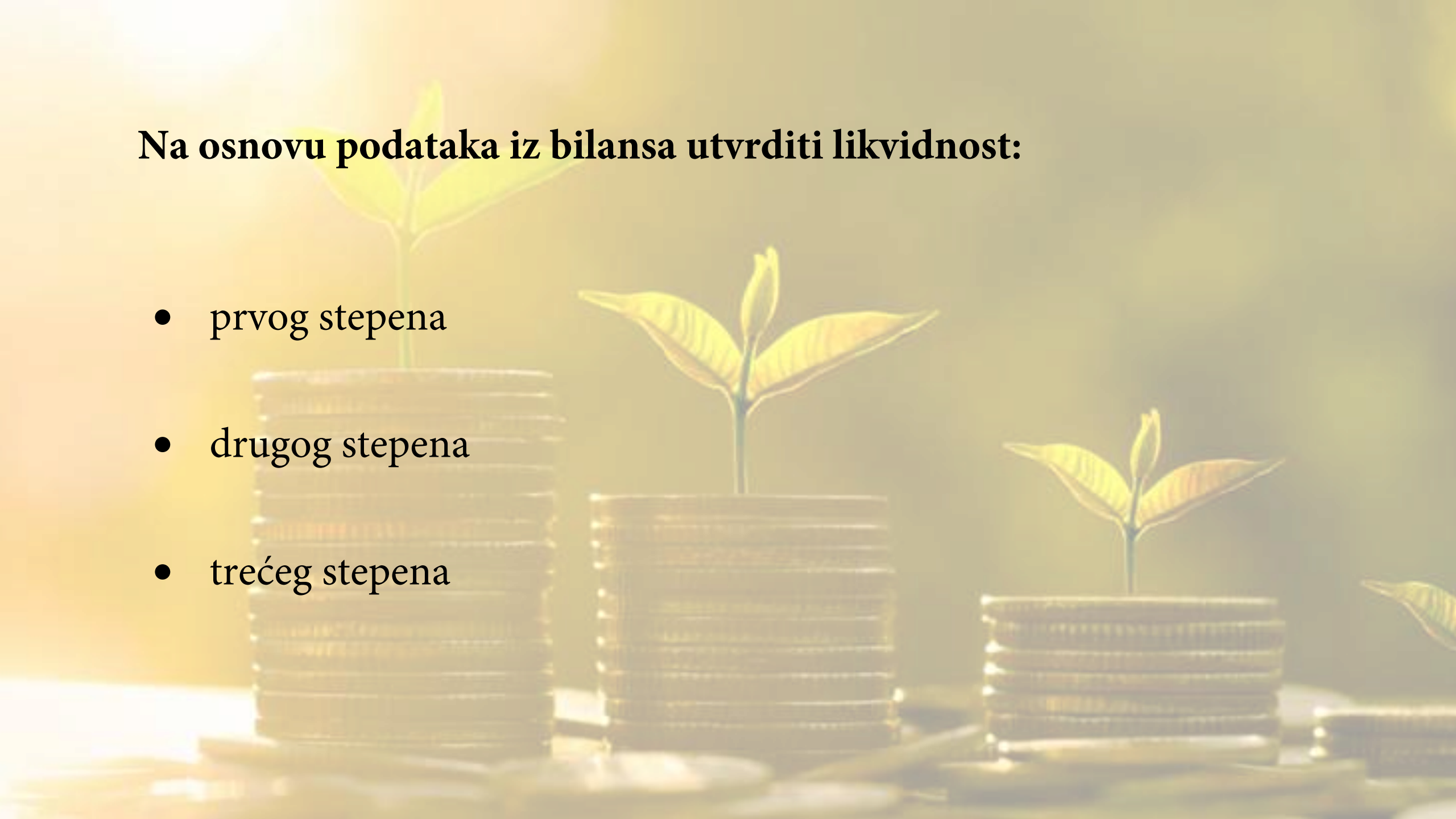
Likvidnost III stepena

Koeficijent likvidnosti III stepena				31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2017.
1	Obrtna imovina			2.284.547	2.343.793	2.248.176
2	Kratkoročne obaveze			1.135.858	1.235.466	1.234.950
3	Indikator 1/2			2,01	1,89	1,82

-
- Poslovna sposobnost preduzeća se sastoji u sposobnosti preduzeća da preuzme prava i obaveze prema drugim preduzećima, državi i zaposlenim radnicima.
  - Ako je preduzeće nelikvidno, ono je i poslovno nesposobno. Poslovna sposobnost je uslov funkcionisanja preduzeća, a to je polazna pretpostavka poslovnog uspeha.

Na osnovu podataka iz bilansa utvrditi likvidnost:

- prvog stepena
- drugog stepena
- trećeg stepena

BILANS STANJA-za vežbanje

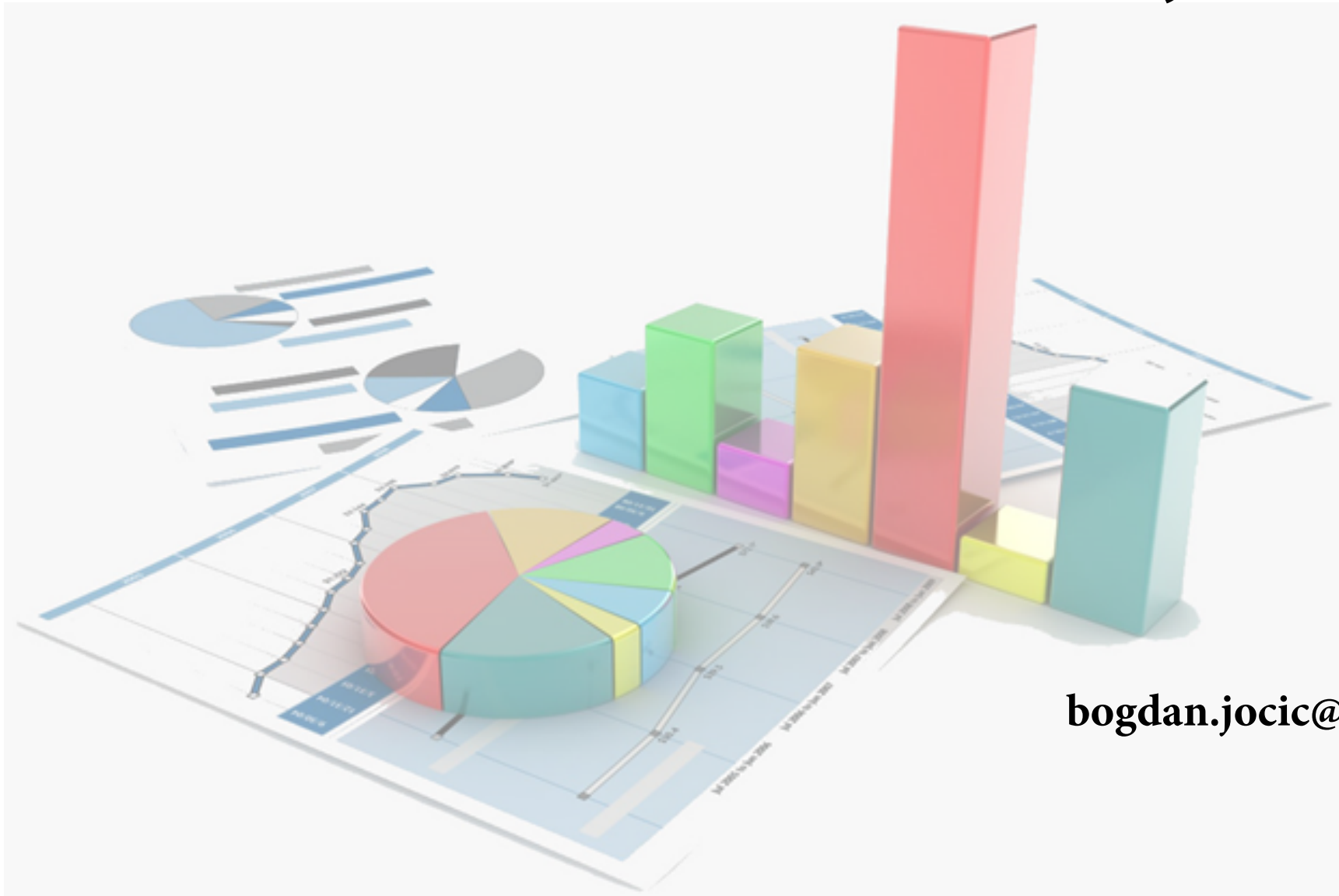
AKTIVA	31/12/2015/	31/12/2016/	31/12/2017/
A. STALNA IMOVINA	798.500	726.901	660.911
I Neuplaćeni a upisani kapital	0	0	0
II Nematerijalna ulaganja	97	52	632
III Nekretnine, postrojenja oprema i biološka sredstva	797.369	725.805	659.001
1. Nekretnine postrojenja i oprema	796.312	724.771	657.990
2. Investicione nekretnine	1.057	1.034	1.011
3. Biološka sredstva	0	0	0
IV Dugoročni finansijski plasmani	1.034	1.044	1.278
1. Učešće u kapitalu	734	744	978
2. Ostali dugoročni finansijski plasmani	300	300	300
B. OBRTNA IMOVINA	3.294.410	2.942.201	3.571.104
I Zalihe	1.785.087	888.035	1.751.293
II STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	0	0	0
III Kratkoročna potraživanja plasmani i gotovina	1.509.323	2.054.166	1.819.811
1. Potrazivanja	585.073	865.595	726.354
2. Potraživanje za više plaćen porez na dobitak	0	0	0
3. Kratkoročni finansijski plasmani	853.144	1.017.430	1.026.828
4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	59.854	161.143	58.848
5. Porez na dodatnu vrednost i AVR	11.252	9.998	7.781
IV Odložena poreska sredstva	12.248	15.112	18.448
B. POSLOVNA IMOVINA	4.105.158	3.684.214	4.250.463
G. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0
D. UKUPNO AKTIVA	4.105.158	3.684.214	4.250.463
Đ. VANBILANSNA AKTIVA	401.605	1.169.521	618.819

PASIVA	31/12/2015/	31/12/2016/	31/12/2017/
A. KAPITAL	1.822.097	1.905.422	1.936.890
I Osnovni i ostali kapital	1.066.087	1.066.087	1.066.087
II Neuplaćeni upisani kapital	0	0	0
III Rezerve	229.117	229.117	229.117
IV Revalorizacione rezerve	0	0	0
V Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti	380	0	0
VI Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti	0	332	976
VII Neraspoređena dobit	529.605	617.195	660.291
VIII Gubitak	0	0	0
IX Otkupljene sopstvene akcije	3.092	6.645	17.629
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE	2.283.061	1.778.792	2.313.573
I Dugoročna rezervisanja	8.651	9.526	10.843
II Dugoročne obaveze	68.404	35.240	0
1. Dugoročni krediti	68.404	35.240	0
2. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
III Kratkoročne obaveze	2.206.006	1.734.026	2.302.730
1. Kratkoročne finansijske obaveze	1.550.884	1.245.816	1.703.402
2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	0	0	0
3. Obaveze iz poslovanja	496.112	393.673	409.875
4. Ostale kratkoročne obaveze	148.997	83.701	152.319
5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednosti i ostalih javnih prihoda i PVR.	10.013	10.836	37.134
6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0	0	0
IV Odložene poreske obaveze	0	0	0
V. UKUPNA PASIVA	4.105.158	3.684.214	4.250.463
G. VANBILANSNA PASIVA	401.605	1.169.521	618.819

Elementi	2015	2016	2017
1. Gotovina i ekvivalenti			
2. Zalihe			
3. Obrtna imovina			
4. Kratkoročne obaveze			
LIKVIDNOST			
I (1/4)			
II ((3-2)/4)			
III (3/4)			

Elementi	2015	2016	2017
1. Gotovina i ekvivalenti	59.854	161.143	58.848
2. Zalihe	1.785.087	888.035	1.751.293
3. Obrtna imovina	3.294.410	2.942.201	3.571.104
4. Kratkoročne obaveze	2.206.006	1.734.026	2.302.730
LIKVIDNOST			
I (1/4)	0,03	0,09	0,03
II ((3-2)/4)	0,68	1,18	0,79
III (3/4)	1,49	1,70	1,55

HVALA NA PAŽNJI !

bogdan.jocic@polj.edu.rs